

شیوه نامه نحوه حمایت و ارتقاء مراکز رشد واحدهای فناور دانشگاهها و موسسات علوم پزشکی کشور

مقدمه

مراکز رشد یکی از مهم ترین زیر ساختهای هوشمند برای ایجاد اقتصاد دانش محور محسوب می شوند از همین رو ارزیابی سالانه مراکز رشد فناوری از اهمیت خاصی برخوردار است. در این شیوه نامه تلاش شده ضمن ارائه تعریفی مشخص برای هر شاخص اندازه درست و دقیقی از وضعیت مراکز رشد داشته تا بتوان اقدامات صورت گرفته را با عملکرد چندساله مقایسه نمود. که این امر در شناسایی نقاط قوت و ضعف یاری رسان خواهد بود تا فعالیت و اقدامات مناسبتری در جهت توسعه فناوری های سلامت از مسیر مراکز رشد صورت گیرد.

ماده ۱: تعاریف

۱-۱: ارزیابی

ارزیابی به فرآیند سنجش و اندازه گیری عملکرد دستگاه ها در دوره های مشخص گفته می شود به گونه ای که انتظارات و شاخص های مورد قضاوت برای دستگاه ارزیابی شونده شفاف و در چارچوب اختیارات و وظایف آن باشد. ارزیابی در بعد سازمانی معمولا مترادف با اثربخشی فعالیت ها است. منظور از اثربخشی میزان دستیابی به اهداف و برنامه ها با ویژگی کارا بودن فعالیت ها و عملیات است. در بررسی اثر بخشی، فرآیندهای آموزش، رشد و توسعه ظرفیتهای ارزیابی شونده بهبود و بهسازی افراد، سازمان و عملکرد آن ارائه خدمات مشاوره ای و مشارکت عمومی ذینفعان، ایجاد انگیزش و مسئولیت پذیری برای بهبود کیفیت و بهینه سازی فعالیتها و عملیات به عنوان شاخص مبنای ارزیابی می باشد تا به کمک معیارهای مشخص و قابل اندازه گیری نقاط ضعف و قوت و تعالی سازمانی شناسایی گردد.

۱-۱ مرکز رشد: مرکزی است تحت مدیریت متخصصین حرفه ای که با ارائه خدمات حمایتی، از ایجاد و توسعه حرفه های

جدید توسط کارآفرینانی که در قالب واحدهای نوپای فعال در زمینه های مختلف منتهی به فناوری تشکیل شده اند و اهداف

اقتصادی مبتنی بر دانش و فناوری دارند، پشتیبانی می کند

۱-۲- سازمان موسس (متقاضی): سازمانی است که مرکز رشد را تاسیس نموده و تامین بودجه مورد نیاز را از محل اعتبارات دولتی

و غیر دولتی به عهده می گیرد.

۳-۱- **واحد های فناوری:** به واحد هایی گفته می شود که دارای هویت حقوقی مستقل از مرکز رشد بوده و با توجه به اساسنامه و سایر اسناد قانونی در زمینه تحقیقات کاربردی و توسعه ای، طراحی مهندسی، مهندسی معکوس، انتقال فناوری، ارائه خدمات تخصصی و فعالیت در جهت تجاری کردن نتایج تحقیقات فعالیت می نمایند. این واحدها می توانند شامل شرکتهای خصوصی، تعاونی و واحدهای تحقیق و توسعه صنایع مراکز تحقیقاتی مصوب شورای گسترش وزارتخانه های بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری و دستگاه های اجرایی هستند.

۴-۱- **دوره رشد مقدماتی:** به دوره ای گفته می شود که حداکثر ۶ ماه بوده و طی آن به افراد و یا گروه های مستعدی که دارای ایده های نوآورانه هستند، برای آشنایی با بازار، شناسایی گروه کاری مرتبط با ایده، تقویت و تثبیت ایده اولیه و ایجاد هویت حقوقی مستقل، مشاوره و آموزش های لازم داده می شود که در صورت موفقیت در این دوره مقدماتی و کسب هویت مستقل حقوقی می توانند متقاضی تشکیل واحدهای نوپا و استقرار رسمی در مرکز رشد شوند. این دوره در واحدی از مرکز رشد به نام بخش رشد مقدماتی هدایت می شود و زمان آن با تصویب رئیس مرکز رشد تا ۹ ماه قبل قابل افزایش است.

۵-۱- **دوره رشد:** دوره ای است حداکثر ۳ ساله که طی آن واحدهای فناور مستقر در مرکز رشد به معیارهای رشد یافتگی دست یافته و پس از آن از مرکز رشد خارج می شوند. زمان این دوره با تصویب شورای مرکز رشد تا ۵ سال قابل افزایش است.

۶-۱- **دوره شتابدهی:** به دوره ای گفته می شود که فرآیند شتابدهی در آن شش تا همام به طول می انجامد که شامل دو مرحله پیش شتابدهی و شتابدهی است و طی آن شتابدهنده فرصتی برای استارتاپ ها فراهم می کند تا بتوانند در محیطی پویا، خلاق و یادگیرنده کسب و کار خود را به بلوغ رسانده و برای جذب سرمایه گذار یا ورود به مرکز رشد آمادگی کسب کنند.

ماده ۲: اهداف

۱-۲- ارزیابی میزان موفقیت مراکز رشد در ایجاد انگیزه برای حضور اعضای هیات علمی، کارکنان، دانش آموختگان و دانشجویان و جذب ایده های نو

۲-۲- ارزیابی میزان موفقیت مراکز رشد در جذب هسته ها، واحدهای فناور و شرکت های دانش بنیان، ارتقای هم افزایی بین واحدهای فناور مستقر و ایجاد ارتباطات واقعی و اثربخش بین مراکز رشد با سایر موسسات علمی و فناوری

۳-۲- ایجاد امکان رتبه بندی مراکز رشد بر مبنای توانمندی آنها

۴-۲- اتخاذ تصمیم برای مراجع ذیربط برای ادامه، توقف یا حمایت از فعالیت مرکز رشد بر مبنای نتایج ارزیابی

۵-۲- معرفی الگوی بهتر و اطلاع رسانی به سایر مراکز جهت مقایسه وضعیت خود

ماده ۳: روش ها ، مراحل و دوره های ارزیابی

۳-۱: روش ارزیابی

ارزیابی مراکز رشد واحدهای فناور دانشگاهها و موسسات علوم پزشکی کشور بر اساس شیوه نامه ارزشیابی فناوری دانشگاهها با دو روش خود اظهاری (از طریق سامانه ارزشیابی فناوری دانشگاهها) و اعتبار بخشی (ارزیابی بیرونی با استفاده از بازدیدهای میدانی ارزیابان معتمد مدیریت توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت) انجام می گیرد.

۳-۲: دوره ارزیابی

ارزیابی مراکز رشد سالی یکبار اتفاق خواهد افتاد که شروع آن مهرماه هر سال و اتمام آن مهرماه سال آتی خواهد بود. در این بازه زمانی ورود اطلاعات در سامانه (خود اظهاری) از ابتدای مهرماه لغایت انتهای تیر ماه توسط مراکز رشد انجام خواهد شد. و از انتهای تیرماه تا ابتدای مهر ماه فرآیند اعتبار بخشی و بازدید میدانی توسط ارزیابهای معتمد طبق جدول زمانی اعلام شده توسط دفتر توسعه مدیریت فناوری سلامت وزارت بهداشت ، انجام می گردد.

تبصره: در صورت محدودیتهای آب و هوایی و شرایط محیطی در خارج از این بازه هم با تشخیص و صلاحدید مرکز رشد مبدا و همچنین مدیریت توسعه فناوری سلامت امکان ارزیابی وجود خواهد داشت.

ماده ۴: شاخصها

در این شیوه نامه شاخصهایی برای امتیاز دهی انتخاب شده اند که از طریق سامانه *HTDO* قابل اندازه گیری برای مراکز رشد فناوری سلامت می باشند.

جدول شماره ۱-لیست شاخصهای ارزیابی مراکز رشد فناوری سال ۱۴۰۰

شماره	عنوان شاخص	امتیاز هر واحد	سقف امتیاز
۱	واحد یا هسته های فناور با سابقه مستقر فیزیکی	۲	۱۲۰
۲	واحد یا هسته های فناور جدید استقرار یافته فیزیکی در بازه ارزشیابی	۳	۸۰
۳	واحد های فناور خارج شده موفق با استقرار فیزیکی در مرکز	۸	۱۰۰
۴	شرکت های فناور تازه تاسیس شده توسط اساتید، کارکنان و فراگیران دانشگاه با استقرار فیزیکی در مرکز	۵	۲۰۰
۵	محصول به صورت پروتوتایپ منتج از پروژه های فناور	۱	۵۰

۶	محصول داراي مجوز (مجوز دانش بنیان، استاندارد اخذ شده، موافقت اصولی تولید)	۷	۱۲۰
۷	محصول تجاري شده (مجوز تولید به شرط استقرار حداقل یک ساله)	۹	۲۸۰
۸	فروش تحقق یافته به ازاي هر ۲۰۰ میلیون ریال	۱	پلکانی
۹	فروش صادراتي تحقق یافته به ازاي هر ۱۰۰۰ دلار	۱	پلکانی
۱۰	اعطاي وام به فناوران و شرکت هاي مستقر در مرکز به ازاي هر ۵۰ میلیون ریال	۰,۴	بدون سقف
۱۱	کمک بلا عوض به فناوران و شرکت هاي دانش بنیان به ازاي هر ۵۰ میلیون ریال	۰,۱	بدون سقف
۱۲	فضاي فيزيكي آزمایشگاهی/کارگاهی مرکز رشد به ازاي هر ۱۰ متر مربع	۰,۱	۱۰۰
۱۳	فضاي فيزيكي جهت استقرار به شرکتها و واحدهاي فناور به ازاي هر ۱۰ مترمربع	۰,۱	۵۰
۱۴	خرید خدمات تجهيزات/ آزمایشگاهی (از داخل یا خارج دانشگاه) مابه ازاي ارزش ریالي هر ۱۰۰ میلیون ریال	۲	۱۰۰

ماده ۵: امتیاز دهی و رتبه بندی مراکز رشد فناوری

در این شیوه نامه مراکز رشد در سه طبقه و هر طبقه در سه گروه بشکل جدول شماره مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت .

جدول شماره ۲- گروه بندی مراکز رشد فناوری

مدت فعالیت	عنوان طبقه	عنوان گروه	بازه امتیاز
کمتر از ۶ سال	نویا	نویای اول	بیشتر از ۲۰۰
		نویای دوم	بین ۵۰ تا ۲۰۰
		نویای سوم	کمتر از ۵۰
بین ۶ تا ۹ سال	درحال توسعه	درحال توسعه اول	بیشتر از ۵۰۰
		درحال توسعه دوم	بین ۱۵۰ تا ۵۰۰
		درحال توسعه سوم	کمتر از ۱۵۰
بیشتر از ۹ سال	توسعه یافته	توسعه یافته اول	بیشتر از ۷۰۰
		توسعه یافته دوم	بین ۳۰۰ تا ۷۰۰
		توسعه یافته سوم	کمتر از ۳۰۰

امتیاز سالیانه مراکز رشد ملاک رتبه بندی و تعیین کننده جایگاه این مراکز در جدول رتبه بندی سالیانه خواهد بود. در هر طبقه و گروه ارزشیابی بطور مجزا انجام می گیرد. عبارتی مراکز رشد در هر گروه بطور مجزا با یکدیگر مقایسه و مورد ارزیابی قرار می گیرند. در این دسته ۹ رتبه برگزیده بطور سالیانه معرفی خواهد شد.

علاوه بر رقابت دانشگاهها و موسسات با یکدیگر، هر مرکز رشد می تواند نسبت به فعالیتهای سال قبل خودش هم مورد مقایسه قرار گیرد. در هر گروه هر مرکز رشد با بیشترین میزان رشد نسبت به سال قبل هم بعنوان مرکز رشد منتخب مورد حمایت قرار خواهد گرفت. لذا در این دسته ۹ مرکز رشد منتخب نیز معرفی خواهد گردید.

در صورتی که مرکز رشدی در هر دو بخش امتیاز و رشد، بالاترین امتیاز و رشد را داشته باشد در این صورت مرکز رشد بعدی در هر گروه با بالاترین امتیاز بعنوان مرکز رشد جایگزین و منتخب معرفی خواهد شد. لذا در مجموع سالیانه ۱۸ مرکز رشد برگزیده و منتخب از مراکز رشد معرفی و مورد تقدیر قرار خواهند گرفت.

هر مرکز رشد با ۵ سال غیر متوالی و یا سه سال متوالی عدم رشد یا رشد منفی، کاندید لغو مجوز در کمیته فنی مراکز رشد خواهد بود. بدین ترتیب در هر گروه حداکثر تا ۱۸ مرکز با کمترین امتیاز و رشد منفی وجود خواهند داشت که با دانشگاه مربوطه مکاتبه و مورد سوال واقع خواهند شد.

ماده ۶ : تخصیص اعتبار

سالیانه اعتباری جهت حمایت از مراکز رشد در سرجمع اعتبارات حوزه فناوری معاونت تحقیقات و فناوری منظور خواهد گردید. و با توجه به ارزشیابی انجام شده در این شیوه نامه به شکل زیر بعد از اخذ برنامه مرکز رشد یا دانشگاه منتخب توزیع اعتبار صورت خواهد پذیرفت.

این مراکز اعتبار تشویقی را نسبت به کل اعتبار تخصیصی به شکل زیر دریافت خواهند کرد:

-نوپا ۱۵٪ (مراکز رشد منتخب یا برگزیده در این طبقه به سه گروه تقسیم می گردد که گروه ۱ معادل ۶۰٪، گروه ۲ معادل ۲۵٪ و گروه ۳ معادل ۱۵٪ از کل اعتبار این طبقه را به خود اختصاص خواهند داد)

-در حال توسعه ۲۵٪ (مراکز رشد منتخب یا برگزیده در این طبقه به سه گروه تقسیم می گردد که گروه ۱ معادل ۶۰٪، گروه ۲ معادل ۲۵٪ و گروه ۳ معادل ۱۵٪ از کل اعتبار این طبقه را به خود اختصاص خواهند داد)

توسعه یافته ۶۰٪ (مراکز رشد منتخب یا برگزیده در این طبقه به سه گروه تقسیم می گردد که گروه ۱ معادل ۶۰٪، گروه ۲ معادل ۲۵٪ و گروه ۳ معادل ۱۵٪ از کل اعتبار این طبقه را به خود اختصاص خواهند داد)

ماده ۷: این شیوه نامه در ۷ ماده و یک تبصره در تاریخ ۱۴۰۰/۸/۲۵ در جلسه کمیته فنی مراکز رشد فناوری مورد تایید و در تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۲ در جلسه شورای مدیران معاونت تحقیقات و فناوری مصوب گردید.